

Pericopa Ki Tețe - Dovada virginității în fragmentul „calomnie” (Deuteronom 22:15-încolo) [anul 5784]

Despre scoaterea himenului fecioarei midrașul Sifri la Deuteronom 235 scrie: „Să scoată fecioria fetei” (Deuteronom 22:15) – trebuie înțeles cuvânt cu cuvânt”. Aceasta înseamnă că părinții fetei sau cineva împuternicit de ei rup fecioria fetei și o prezintă în fața instanței. Argumentul tatălui este că „ea este încă virgină” fără să încerce să dovedească că soțul a găsit feciorie în noaptea nunții, iar acum vine cu minciuni. Această interpretare cuvânt cu cuvânt nu se asortează cu continuarea fragmentului: „Și să întindă rochia înaintea bătrânilor orașului” (Deuteronom 22:17). Din acest verset reiese că trebuie analizată rochia cununii.

S-ar putea, printre altele, ca acest midraș să reprezinte opinia care înțelege „cuvânt cu cuvânt” să se mențină că chestiunea este așa cum este, adică fata să fie pedepsită cu moartea. Din surse israeliene mai târziu reiese că intenția midrașului este ca himenul să fie scos. O abordare asemănătoare găsim într-un alt midraș de agada mult mai târziu „Pirkei deRabi Eliezer” care probabil reflectă o tradiție mult mai veche. Midrașul acesta ne povestește: „Rabi Șimon spune, Avraham i-a spus lui Isaak fiul său, să știi că robul acesta este vinovat de toate incesturile din Tora; el de asemenea înșală. Aduce-o pe fată (Rivka) în cort și scoate-i fecioria cu degetul. Dacă este pură în virginitate, îți este demnă de soție. El i-a scos fecioria cu degetul și i-a arătat lui Avraham, tatăl său și apoi a luat-o de soție. Acesta era obiceiul de a scoate fecioria fetei”.

În această sursă, scoaterea fecioriei înseamnă ruperea cu degetul a himenului fecioarei, care va asigura adecvarea fetei la soțul ei. Midrașul leagă această acțiune cu „calomnia” în cadrul căreia apare în Tora. Midrașul identifică scoaterea fecioriei fetei ca fiind cuvânt cu cuvânt și nu ca o metaforă pentru prezentarea rochiei în fața bătrânilor. De aici argumentul tatălui față de soț este „Ea încă este virgină” și nu au fost relații sexuale complete.

Acest obicei de scoatere a fecioriei cu degetele găsim și mai târziu, în perioada Gheonim-ilor (sec. 9-10) după surse diferite.

O altă nepotrivire este în continuare, la un alt midraș care încearcă să explice „au întins cearceaful”. Problema este că dacă a fost scoasă fecioria în mod manual, ce folos mai avea prezentarea rochiei? Pare că după părerea autorului aceasta este o acțiune alternativă în caz că a fost o relație și soțul neagă fapta.

În midrașul Sifri la Devarim scrie: „Au întins rochia – înseamnă că vin martorii părților și vor mărturisi în fața bătrânilor”. Cu alte cuvinte midrașul se referă la întinderea cearceafului ca o metaforă pentru aducerea martorilor,

iar anchetarea lor este „întinderea rochiei”. Sunt înțelepți cum este cel amintit aici în continuare, Rabi Eliezer Ben Iacov, care afirmă „cuvintele cum sunt scrise”: ar fi vorba despre o rochie adevărată care vine să dovedească în mod real existența virginității. În continuarea midrașului se află și o altă abordare care nu este „cuvânt cu cuvânt” și care spune că virginitatea nu conține semne fizice în corp sau o rochie, ci sunt acei martori care resping mărturiile celor veniți din partea soțului care s-a plâns că soția nu era virgină.

Talmudul Yerușalmi (israelian) se ocupă și el de această problemă într-o *braită* din tractatul Ketubot 4:4 în care ne sunt prezentate argumentele soțului că nu erau semne de feciorie deoarece fata s-a prostituat; pe de altă parte tatăl întinde cearceaful ca să dovedească că fata este virgină. Problema este că ambele pot fi falsificate cu ușurință. Soțul poate să „piardă” fecioria pe care a găsit-o, iar tatăl poate aduce sânge de pasăre pe rochie. De aceea, scrie în Tosefta tractatul Ketubot 4:4 că s-au stabilit reguli de comportament fiindcă nu se pot aduce „afirmații de virginitate”.

Într-una din cărțile dedicate tradițiilor și obiceiurilor scrie: „Unul din obiceiuri era ca înainte de *hupa* (pecetluirea cununiei) să li se facă celor doi căsătoriți o analiză invazivă; după aceea erau puși la izolare ca să nu poată aduce piese de falsificare - fiecare din partea sa. Condiția era ca perechea să fie în tot acest proces supravegheată de nași. Câteodată erau nașii ambelor părți și câteodată doar ai unei părți, care ajungea să împiedice minciuna pentru ambii soți. Câteodată nașii rămâneau până la terminarea actului ca să poate mărturisi”.

Marele înțelept Rabi Akiva (sec. 1-2 e.n.) susține și el că „rochie” înseamnă apelare la martori. Însă el stabilește că este nevoie de doi martori, așa cum era regula deja în jurul anului 100 î.e.n. în zilele marelui înțelept Șimon Ben Șetah în legea ucigașului (apare în Tosefta tractatul Sanhedrin 8:3). În afară de asta, după Rabi Akiva argumentul soțului nu poate fi decât dacă fata s-a prostituat după nuntă. Noutatea adusă de Rabi Akiva aici este includerea acestui principiu (doi martori) în legea calomniei - contra celor spuse în scripturi.

După Rabi Akiva soțul nu susține că „nu a găsit feciorie”, ci că fata s-a pângărit.

Bazarea pe martori rezolvă și alte probleme; nu mai există ezitarea cum pedepsim fata pentru pierderea virginității, când nu există nicio dovadă că s-ar fi prostituat. Dacă într-adevăr se stabilește că „fecioria” și „rochia” sunt metafore în loc de „martori”, adică probe solide, se poate interpreta ca o chestiune de act sexual după nuntă.

Cu alte cuvinte, Rabi Akiva schimbă sensul evenimentului. Fata nu este învinovățită de pierderea fecioriei, ci de prostituție în perioada cununiei. Soțul nu o acuză pe baza percepției fizice, ci a unor martori. Tatăl nu prezintă „semnele fecioriei fetei” în realitate, ci aduce doi martori care-i contestă pe martorii soțului. De aici reiese și acțiunea judecătorilor: ei nu întind o rochie. Unica „rochia” din fața lor sunt martorii soțului și cei ai tatălui care îi contestă pe primii, după cum apare în Talmud, tractatul Ketubot 46:a.